

Χιλιάδες χρόνια η ελπίδα του ανθρώπου στην Ειρήνη

Της Ειρήνης Καμπερίδου

Το πρόβλημα της Ειρήνης, όπως το γνωρίζει μέχρι σήμερα η ανθρωπότητα, θεματοποιείται για πρώτη φορά στην ιστορία του κόσμου, στην Αρχαϊκή εποχή (8ος - 7ος αι. π.Χ.) από τον αρχαϊκό άνθρωπο.

Τι εννοούμε με τον όρο αρχαϊκός άνθρωπος; Εννοούμε τον άνθρωπο της εποχής εκείνης για τον οποίον αρχίζει να γίνεται πρόβλημα πλέον το δική του τη ζωή, τις σχέσεις του με άλλους ανθρώπους, και τις σχέσεις του μέσα στο κοινωνικό σύνολο τις χειρίζονται οι θεοί. Ο άνθρωπος αυτός αρχίζει να προβληματίζεται και να δερπάται. Αμφιβόλει πλέον ότι αυτές οι σχέσεις όπως ο πόλεμος, η τυραννία και η καταπίεση είναι θέματα ανάγκης, μοίρας ή των θεών. Αναλαμβάνει πλέον τις ευθύνες του. Τότε αρχίζει και η πολιτική θεωρία, η πολιτική σκέψη των Ελλήνων.

Έχουμε τον πρώτο ανθρωπολογικό προβληματισμό. Με άλλα λόγια, ο άνθρωπος αρχίζει να χειραφετείται.

Βασικό παράδειγμα για την εποχή αυτή είναι η Πολιτική Θεωρία του Σόλωνα. Εμφανίζεται το θέμα του νόμου, της Ευνομίας (του καλού νόμου), το θέμα της Ευνομίας ως πηγή της Ειρήνης κ.λπ. Αυτό που έχουμε στο Ραμνούντα στην Αττική έχει ξεκινήσει απ' τους αρχαϊκούς χρόνους.

Η Ειρήνη γίνεται πια θέμα της ευθύνης του ανθρώπου. Ο αρχαϊκός άνθρωπος μιλώντας για την Ειρήνη εννοεί κατ' αρχήν τη δική του ειρήνευση με την θεία τάξη, πράγμα για το οποίο είναι αρμόδια η θρησκεία, την τάξη του νόμου και της ηγεσίας που αφορά τις δικές του υποχρεώσεις (πολιτικές σχέσεις), την ειρή-

γη σημαίνει κυρίως την αποφυγή του πολέμου και όχι την βαθύτερη στάση ζωής όπως η αποφυγή της επιθετικότητας κ.λπ.

Όταν συζητάμε για αφοπλισμό, δεν συζητάμε κατ' ουσίαν για αφοπλισμό! Η συζήτηση περί αφοπλισμού αφορά το αν θα παραμείνουμε στη δυνατότητα να καταστρέψουμε τη Γη 800 φορές ή 2.500 φορές. Εκεί βρίσκεται το πρόβλημα! Είναι πραγματικά κυνικό να μιλάς για δυνατότητες καταστροφής αλλά η διαπιστωσης αυτή καθιστά φανερή την ένταση με την οποία είναι φορτισμένη η έννοια της ειρήνης για τον σημερινό άνθρωπο.

Σήμερα που οι προσπάθειες για τον περιορισμό των εξοπλισμάν συνεχώς αναστέλλονται λόγω έλλειψης πνευματικών προϋποθέσεων, προξενεί εντύπωση το γεγονός ότι οι αρχαίοι στρατιώτες της Εύβοιας π.χ. είχαν απαγορεύσει τα «τηλεβόλα» όπλα. Μόνο το δόρυ και το ξίφος επιτρεπόταν κατά το παράδειγμα των ομηρικών ηρώων.

Ο άνθρωπος του 20ού αιώνα είναι σε θέση να γνωρίζει την Ειρήνη απ' την ίδια την ειρήνη. Όλα

αυτά τα έχουν συμπεριλάβει οι αρχαίοι Έλληνες στα διάφορα αγάλματα στο περίγυρο της λατρείας της Ειρήνης.

Επομένως ξεκινώντας να μιλήσουμε για το πρόβλημα της ειρήνης με βάση τα μνημεία που υπάρχουν εδώ στην Αττική είναι σημαντικό να εντοπίσουμε την αρχή της γένεσης του προβλήματος της Ειρήνης, το ρόλο που έπαιξε και το ρόλο που παίζει αυτή η εξέλιξη για τη δική μας πραγματικότητα.

Οι αρχαίοι Αθηναίοι λάτρευαν την ειρήνη όπως την Αθηνά (Σοφία) στην Ακρόπολη, την Δήμητρα (Γη) στην Ελευσίνα και την Ήρατεμη (Φύση) στη Βραυρώνα της Αττικής.

Για τους Αθηναίους η Ειρήνη ήταν μια ωραία θεά, μια γυναικεία μορφή όπως οι άλλες στην Αττική. Τα δώρα της Ειρήνης — ο πλούτος και τα αγαθά της γης — ανήκαν σε εκείνους που τα προτιμούν.

Η θεόμη με τον Δία γέννησαν τις Τρεις Ήρες, την Ευνομία (καλοί νόμοι), την Δίκη (δίκαιο) και την Ειρήνη η οποία λατρευόταν εδώ στο ιερό της Ραμνούντας στα βο-

ρειοανατολικά της Αττικής.

Στη Ραμνούντα υπάρχει ναός του δου αιώνα π.Χ., του οποίου σώζονται τα ερείπια, προς τιμήν της Ειρήνης, της Μητέρας της και των αδελφών της. Η Ειρήνη σαν κόρη της Θέμιδος είχε συμβολική σημασία. Εδειχνεί ότι η κυριαρχία του Δικαίου και του Νόμου είναι προϋπόθεση για την ύπαρξη και τη διατήρηση της Ειρήνης.

Κάθε χρόνο γιόρταζαν εδώ οι Αθηναίοι, με μεγαλοπρέπεια, γιορτές προς τιμήν της μητέρας της, της Θέμιδας και της Ειρήνης. Στο ναό αυτό υπηρετούσαν πολλοί ιερείς — δείγμα της σημασίας του. Στο περιβολό του λάμβαναν χώραν γυναικοί αγώνες, μουσικοί αγώνες και λαμπαδηφορίες. Οι γιορτές αυτές άρχισαν τον διοικητικό χρόνον της δηλαδή πάνω από 7 αιώνες. Έφθασαν εδώ εορταστές απ' όλη την Αττική, την Βοιωτία και την Εύβοια. Η Ραμνούντα κέντρο λατρείας της Ειρήνης.

Το ιερό στη Ραμνούντα ανήκε στην Θέμιδα, μητέρα της Ειρήνης και κόρη του Ουρανού και της Γης. Το ιερό αυτό του οποίου σώζονται

Η Θέμις από τη Ραμνούντα (3ος αιώνας π.Χ.)

τα ερείπια, αποτελείτο από δύο Ναούς — ένα μικρό της Θέμιδος και Ειρήνης του δου αιώνα π.Χ. και ένα μεγάλο της Νέμεσης λίγο νεότερο.

Απ' το Ναό της Θέμιδος προέρχεται το μεγαλοπρεπό άγαλμα της θέας που βρίσκεται σήμερα στο Εθνικό Μουσείο Αθηνών.

Ο ναός της Νέμεσης (23X12 μ.) ήταν περίπτερος δωρικού ρυθμού με 6X12 κολώνες. Στην Cella η οποία περιβαλόταν από προ-ναό (ανατολικά) και οπισθόδομο (δυτικά) βρισκόταν το περιφόρμων άγαλμα του γλύπτη απ' την Πάρο και μαθητή του Φειδία, Αγοράκριτου. Απ' αυτό το άγαλμα σώζεται η βάση στο Εθνικό Μουσείο Αθηνών (αιθουσα 17) με παραστάσεις της Ωραίας Ελένης.

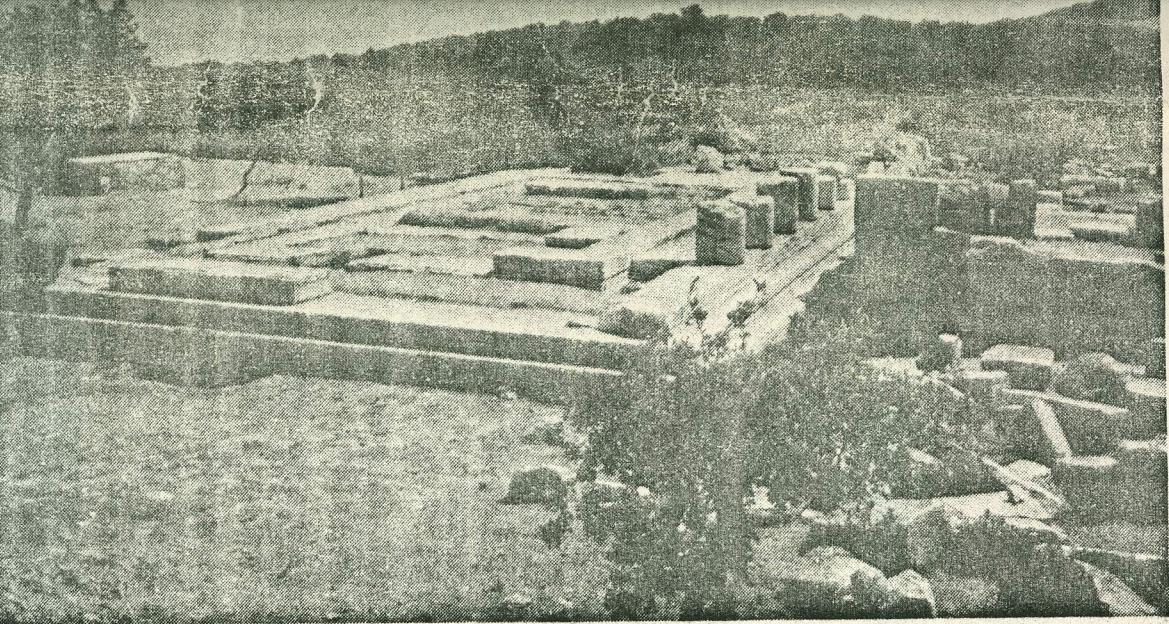
Μπροστά από το δύο ιερό περνάει ένας αρχαίος δάσμος (400 μ.) σε ο-

άνθρωπος μιλώντας για την Ειρήνη εννοεί κατ' αρχήν τη δική του ειρήνευση με την θέσια τάξη, πράγμα για το οποίο είναι αρμόδια η θρησκεία, την τάξη του νόμου και της ησυχίας που αφορά τις δικές του υποχρεώσεις (πολιτικές σχέσεις), την ειρήνευση του εσωτερικού του κόσμου, δηλαδή την δική του προσωπική ειρήνη.

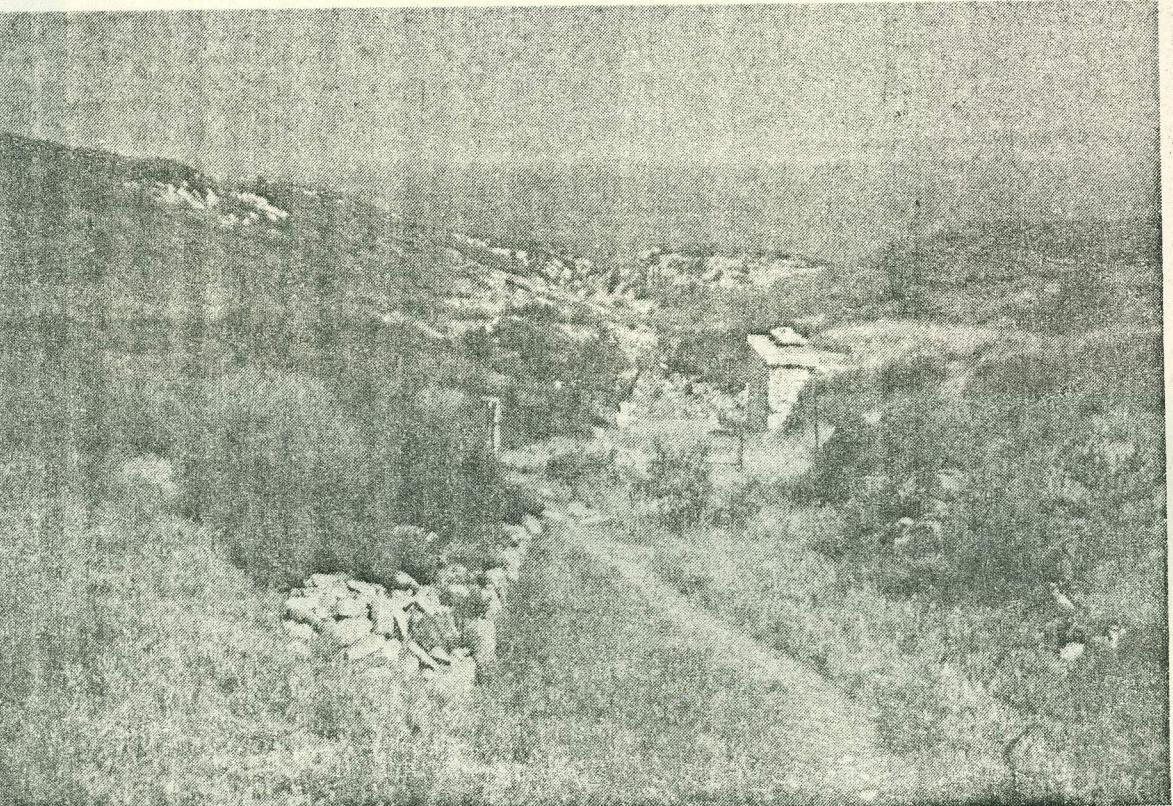
Στους κλασικούς χρόνους το πρόβλημα της ειρήνης εξελίσσεται κατά ένα τέτοιο τρόπο και αποκτά τέτοια ευρύτητα, η οποία είναι σχεδόν η ίδια με την ευρύτητα του νοήματος που δίνουμε σήμερα στην έννοια αυτή. Για την ευρύτητα αυτή έχουν εργαστεί πάρα πολλοί: η ιστορική πείρα, η φιλοσοφία, η ποίηση κ.λπ. Αν ρωτούσαμε τον Νίτσε για το θέμα αυτό θα μας έλεγε ότι το πρόβλημα της Ειρήνης είναι ένα λάθος στο εργοστάσιο της φύσης. Το κέντρο και το νόημα των ανθρώπων μέσα στη φύση είναι ο αγώνας, η επιβολή και η δύναμη. Άλλα έχουμε διδαχτεί πολύ καλά πού οδηγούν τετοιες θέσεις ειδικά δε μετά τον Χίλερ. Θωρίζουμε πού οδηγεί η θεοπόίηση της Δύναμης. Ο άνθρωπος του 20ου αιώνα έχει πολύ σκληρή πείρα που την έχει πληρώσει πολύ ακριβά.

Όταν εμείς σήμερα μιλάμε για ειρήνη εννοούμε πρώτα κατ' ουσίαν πράγματα τα οποία μας έχουν διδάξει οι αρχαίοι Έλληνες και δεύτερον πράγματα που μας έχει διδάξει ο Χριστιανισμός. Όταν γίνεται λόγος για Ειρήνη στα ειρηνικά κινήματα της εποχής μας και βέβαια γίνεται ευρύς τέτοιος λόγος — γίνεται με βάση την πείρα που αποκτήσαμε και εν όψει του κινδύνου που υπάρχει για την τελική καταστροφή του πλανήτη μας — οι ιδέες που κινούνται κάτω απ' αυτόν τον όρο είναι ιδέες αρχαίες ελληνικές και ιδέες χριστιανικές. Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι σε πολλά ειρηνιστικά κινήματα γίνεται λόγο για την «επί του Όρους Ομιλία» του Χριστού. Η χριστιανική έννοια της ειρήνης βέβαια περιλαμβάνει τις ειρηνικές διανθρώπινες σχέσεις αλλά αναφέρεται κυριαρχητικά ειρήνη μετάξυ ανθρώπων κατ' Θεού — αυτές είναι μοναδικό και κεντρικό νόημα.

Ο σύγχρονος άνθρωπος έχει μια βεβαρημένη σχέση προς αυτό που λέμε ειρήνη και κυρίως όσον αφορά το νόημα της Ειρήνης. Πολλοί άνθρωποι πιστεύουν ότι την Ειρή-

Δυο ναοί: Αριστερά της Νέμεας, δεξιά της Θέμιδος

Ο δρόμος προς το λιμάνι

απ' την Πάρο και μαθητή του Φειδία, Αγοράκριτον. Απ' αυτό το άγαλμα σώζεται η βάση στο Εθνικό Μουσείο Αθηνών (αιθουσα 17) με παραστάσεις της Ωραίας Ελένης.

Μπροστά από τα δύο ιερά περνάει ένας αρχαίος δρόμος (400 μ.) ο οποίος οδηγεί σε μια Νεκρόπολη. Απ' το τείχος της πόλης σώζονται τα ερείπια μιας πόλης και δύο πύργων. Επίσης σώζονται ερείπια ενός αιφιθέατρου (θρόνοι ιερών με επιγραφές) ενός χορηγικού μνημείου, ενός γυμνασίου, υδατοδέξαμενών, κατοικιών και της Ακρόπολης (100X50 μ.) του δου αι. π.Χ.

Ανατολικά 500 μ. υπάρχει το λιμάνι (ερείπια) στον Ευβοϊκό Κόλπο, βορειότερα απ' τον Μαραθώνα.

Σ' αυτό το επιβλητικό περιβάλλον λάτρευαν οι αρχαίοι Αθηναίοι την Ειρήνη μαζί με την Νέμεση, Ευνομία και Δίκη. Η Ειρήνη γιορτάζόταν πάντα σε συνδυασμό με το Δίκαιο και τους καλούς νόμους.

Στην ίδια την Αθήνα, μέσα στην πόλη, τιμούσαν την Ειρήνη από τον 5ο αιώνα π.Χ. με γιορτές και αναίμακτες υστίες. Τον 5ο αιώνα π.Χ. μετά τη νίκη στον Ευρυμέδοντα ποταμό (465 π.Χ.) ίδρυσαν οι Αθηναίοι βωμό προς την Ειρήνης. Τον 4ο αιώνα, στήθηκε στην Αγορά των Αθηνών ο ορειχάλκινος ανδριάντας της Ειρήνης τον οποίο κατασκεύασε γλύπτης Κηφισόδοτος. Η Ειρήνη εμφανίζεται στο άγαλμα του Κηφισόδοτου με δόρυ χωρίς αιχμή (συμβολικά) με τον μικρό Πλούτο (σύμβολο των αγαθών της Ειρήνης) δίπλα της και με το Κέρας της Αμαλθείας στην αγκαλιά της γεμάτο με αγαθά της φύσης. Μαρμάρινο αντιγραφού βρίσκεται στη Γλυπτοθήκη του Μονάχου. Ένα ομοίωμά της κατασκεύασε και ο J. Gansonino (1540-45) από ορειχάλκο το οποίο βρίσκεται στη Βενετία (Loggetta).

Ο Αριστοφάνης έγραψε για την Ειρήνη ειδικό έργο το οποίο παρουσιάστηκε στο αρχαίο θέατρο του Διονύσου κάτω απ' την Ακρόπολη.

Όταν γίνεται λόγος για την Ειρήνη και μάλιστα με βάση μνημεία Αττικά, έχει μεγάλο ενδιαφέρον κατ' αρχήν να δούμε τον ορίζοντα μέσα στον οποίο κινούνται τα μνημεία αυτά, τις ιδέες και τον κόσμο που τα περιβάλλει. Να δούμε όχι μόνο τη διδακτική τους σημασία αλλά και την παραγωγική τους δύναμη και τη σημασία που έχει αυτός ο κόσμος για την σημερινή εποχή.

Χιλιάδες χρόνια η ελπίδα του ανθρώπου στην Ειρήνη

Της Ειρήνης Καμπερίδου

Το προβλήμα της Ειρήνης, όπως το γνωρίζει μέχρι σήμερα η ανθρωπότητα, δεν μπορείται για πράγματα στην αισθητική του κόσμου, στην Αρχαϊκή εποχή (8ος ή 7ος α.Χ.) από τον αρχαϊκό ανθρώπο.

Τι νοούμε με τον όρο αρχαϊκός ανθρώπος; Εννοούμε τον ανθρώπο της εποχής εκείνης για τον οποίον αρχίζει ν' γίνεται πρόβλημα πλέον το δική την ζωή της σχέσεις του με άλλους ανθρώπους, και τις σχέσεις του μεσά στο κοινωνικό συνολο της χειρίζονται οι θεοί. Ο ανθρώπος αυτός αρχίζει να προβληματίζεται και να διερωτάται. Αμφιβόλει πλέον ότι αυτές οι σχέσεις δικού του πόλεμος, η παρανίκαι και η κατακλυσμή είναι θέματα ανάκτης, μοιρας ή των θεών. Αναλαμβάνει πλέον τις ευθυνές του. Τότε αρχίζει και η πολιτική θεοφαίνηση, η πολιτική σκέψη των Ελλήνων.

Έχουμε τον πρώτο ανθρωπολογικό προβληματισμό. Με άλλα λόγια, ο ανθρώπος αρχίζει να χειραφετείται.

Βασικό παράδειγμα για την εποχή αυτή είναι η Πολιτική Θεοφαίνηση του Σόλωνα. Εμφανίζεται το θέμα του νόμου, της Ενομίας (του καλού νόμου), το θέμα της Ενομίας ως πηγή της Ειρήνης κ.λ. Αυτό που έχουμε στο Ραμνούντα στην Αττική έχει ξεκινήσει απ' τους αρχαϊκούς χρονικούς.

Η Ειρήνη γίνεται πια θέμα της ευθυνής του ανθρώπου. Ο αρχαϊκός ανθρώπος μιλώντας για την Ειρήνη εννοεί κατ' αρχήν τη δική του ειρήνη με την θεία τάξη, πράγμα για το οποίο είναι αρμόδια η θρησκεία, την τάξη του νόμου και της ημαχίας που αφορά τις δικές του υποκρατείσες (πολιτικές σχέσεις). Η ειρήνηση του εσωτερικού του κόσμου, δηλαδή την δική του προσωπική ειρήνη.

Στους κλασικούς χρόνους το πρόβλημα της ειρήνης εξελίσσεται κατά έντα τέτοιο τρόπο και αποκατέτοισαν ευρυτηρία, η οποία είναι σχεδόν η ίδια με την ειρήνητα του νομάτος που δίνουμε σήμερα στην έννοια αυτή. Για την ευρυτηρία αυτή έχουν εργαστεί κόρα πολλοί: η ιστορική κείρα, η φιλοσοφία, η ποίηση κ.λ.κ. Αν ωφελούμε τον Νίτερ για το θέμα αυτό θα μας έλεγε ότι το πρόβλημα της Ειρήνης είναι ένα λόγος στο εργοστασιο της φύσης. Το κέντρο και το νότια των ανθρώπων μέσα στη φύση είναι ο αγώνας, η επιβολή και η δύναμη. Άλλα έχουμε διδούτε πολλά που οδηγούν τέτοιες θέσεις ειδικά δε μετά τον Χιλιετρό Γνωρίζουμε πού οδηγεί η θεοκρατίη της Δύναμης. Ο ανθρώπος του 2ου αιώνα έχει πολύ σκληρή κείρα που την έχει πληρώσει πολύ ακριβά.

Όταν εμείς σήμερα μιλάμε για ειρήνη έννοούμε κράτη κατ' ουσίαν πράγματα τα οποία μας έχουν διδάξει οι αρχαίοι Έλληνες και δευτέρον πράγματα που μας έχει διδάξει ο Χριστιανισμός. Όταν γίνεται λόγος για Ειρήνη στα ειρηνικά κινήματα της εποχής μας και βέβαια γίνεται εύρυς τετοιος λόγος — γίνεται με βάση την κείρα που αποκτήσαμε και εν όψει του κινδύνου που υπάρχει για την τελική καταστροφή του πλανήτη μας — οι ίδες που κινούνται κάτω απ' αυτόν τον όρο είναι ίδες αρχαίες ελληνικές και ίδες χριστιανικές. Δεν είναι καθόλου τυχαίο ότι σε πολλά ειρηνικά κινήματα γίνεται λόγο για την «επί του Όρου Ομιλία» του Χριστού. Η χριστιανική έννοια της ειρήνης βέβαια περιλαμβάνει τις ειρηνικές διανθρώπινες σχέσεις αλλά αναφέρεται κάτι στην ειρήνη μετάξυ ανθρώπων και Θεού — αυτό είναι μοναδικό και κεντρικό νόμημα.

Ο αύγυστον ανθρώπος έχει μια βεβαρημένη σχέση προς αυτό που λέμε ειρήνη και κυρίως όσον αφορά το νότια της Ειρήνης. Πολλοί ανθρώποι πιστεύουν ότι η Ειρή-

νη σημαίνει κυρίως την αποφυγή του πολέμου και όχι την βαθύτερη σύνεση ζωής όπως η αποφυγή της επιθετικότητας κ.λ.

Όταν συζητάμε για αφολισμό, δεν συζητάμε κατ' ουσίαν για αφολισμό! Η συζήτηση περί αφολισμού αφορά το αν θα παραμονήσουμε στη δυνατότητα να καταστρέψουμε τη Γη 800 φορές ή 2.500 φορές. Εκεί βρίσκεται το πρόβλημα! Είναι πραγματικά κυνικό να μιλάς για δυνατότητες καταστροφής αλλά η δικτύωση αυτή καθιστά φανερή την ένταση με την οποία είναι φροντισμένη η έννοια της ειρήνης για τον σημερινό ανθρώπο.

Σήμερα που οι προστάθεις των περιορισμών των εξοπλισμών συνεχώς αναπτύσσονται λόγω έλλειψης πνευματικών προϋποθέσεων, προχενεί εντύπωση το γεγονός ότι οι αρχαίοι στρατιώτες της Εύβοιας τ.χ. είχαν απαγορεύει την πτηλεβόλα δύτλα. Μόνο το δόρυ και το ξίφος εκτερπόταν κατά το παρόδειγμα των ομηρικών πρώτων.

Ο άνθρωπος του 2ου αιώνα είναι σε σε δέο να γνωρίζει την Ειρήνη απ' την ίδια την ειρήνη. Όλα

αυτά τα έχουν συμπεριλάβει οι αρχαίοι Έλληνες στα διάφορα αγάλματα στο περίγυρο της λατρείας της Ειρήνης.

Επομένιος ξεκινώντας να μιλήσουμε για το πρόβλημα της ειρήνης με βάση τα μηνύματα που υπάρχουν εδώ στην Αττική είναι σημαντικό να εντοπίσουμε την αρχή της γένετος του προβλήματος της Ειρήνης, το ρόλο που έπαιξε και το ρόλο που παίζει αυτή η έξιλειγή για τη δική μας πραγματικότητα.

Οι αρχαίοι Αθηναίοι λάτρευαν την ειρήνη όπως την Αθηνά (Σορία) στην Ακρόπολη, την Δημητρα (Γῆ) στην Ελευσίνα και την Αρτέμη (Φόστη) στη Βραυρώνα της Αττικής.

Για τους Αθηναίους η Ειρήνη ήταν μια ωραία θεά, μια γυναικεία μορφή όπως οι άλλες στην Αττική. Τα δώρα της Ειρήνης — ο πλούτος και τα αγαθά της γης — ανήκαν σε εκείνους που τα προτιμούν.

Η θέματα με τον Δία γέννησαν τις τρεις Όρες, την Ενομία (καλοί νόμοι), την Δίκη (δίκαιο) και την Ειρήνη η οποία λατρεύθηκε στο ιερό της Ραμνούντα στην Αττική.

πειοανατολικά της Αττικής.

Στη Ραμνούντα υπάρχει να δουν αύρια π.Χ., του οποίου σώζονται τα ερείπια, προς τιμὴν της Μητέρας της και των αδελφών της. Η Ειρήνη σαν κόρη της Θέμιδος είχε συμβολική σημασία. Έδειχνε ότι η κυριαρχία του Δικαίου και του Νόμου είναι προϋπόθεση για την άνταξη και τη διατήρηση της Ειρήνης.

Κάθε χρόνο γιόρταζαν εδώ οι Αθηναίοι, με μεγαλοπρέπεια, γιορτές προς τιμὴν της Μητέρας της, της Θέμιδος και της Ειρήνης. Στο ναό αυτό υπερτερούσαν πολλοί ιερείς — δέημα της σημασίας του. Στο περιβόλο του λαμβαναν χωραν γυναικοί αγάνες, μουσικοί αγώνες και λαμπαδοφορίες. Οι γιορτές αυτές άρχισαν τον δια αιώνα π.Χ. και διάρκεσαν μέχρι τους ρωμαϊκούς χρόνους — διλαδή πάνω από 7 αιώνες. Ερθασαν εδώ εορταστές απ' δύο λαούς της Αττικής, την Βουτία και την Εύροια. Η Ραμνούντα κέντρο λατρείας της Ειρήνης.

Το ιερό στη Ραμνούντα ανήκε στην Θέμιδα, μητέρα της Ειρήνης και κόρη του Ουρανού και της Γης. Το ιερό αυτό του οποίου σώζονται

Η Θέμης από τη Ραμνούντα (3ος αιώνας π.Χ.)

τα ερείπια, αποτελείτο από δύο Ναούς — ένα μικρό της Θέμιδος και η Ειρήνης του δυο αιώνων π.Χ. και ένα μεγάλο της Νέμεσης λιγότερο.

Απ' το Ναό της Θέμιδος προέρχεται το μεγαλόπερο αγάλμα της θεάς που βρίσκεται σήμερα στο Εθνικό Μουσείο Αθηνών.

Ο γάστος της Νέμεσης (23Χ12 μ.) ήταν περίπτερος δορικού ρυθμού με 6Χ12 κολώνες. Στην Κείλα η οποία περιβαλλόνταν από προ-νεότιο (ανατολικά) και οπισθόδοτο (δυτικά) βρισκόταν το περίφημο αγάλμα του γιλύτη π.Χ. Απ' τον ίδιο το άγαλμα σώζονται τα ερείπια μιας πυλής και δύο πύργων. Επίσης σώζονται ερείπια ενός αψιφέατρου (θρόνοι ιερών με επιγραφές) ενός χορηγικού μνημείου, ενός γυμνασίου, υπαρχείας και κατοικιών της Ακρόπολης (100Χ50 μ.) που δουν αι. π.Χ.

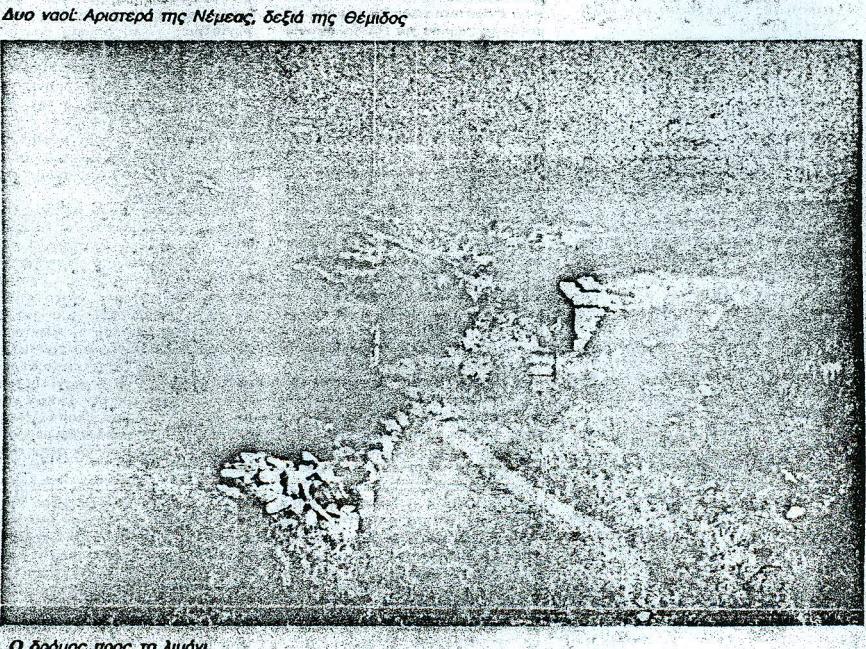
Ανατολικά 500 μ. υπάρχει το λυμάνι (ερείπια) στον Ευβοϊκό Κόλπο, βροτέοτερα απ' τον Μαραθώνα.

Σ' αυτό το επιβλητικό περιβόλο λάτρευαν οι αρχαίοι Αθηναίοι την Ειρήνη μαζί με την Νέμεση, Ενομία και Δίκη. Η Ειρήνη γιορτάζονταν κάπτα σε σύνδυσμα το Δικαίο και τους καλούς νόμους.

Σ' την ίδια την Αθήνα, μέσα στην πόλη, τιμούσαν την Ειρήνη από το 5ο αιώνα π.Χ. και αναλαμπτές θυσίες. Τον 5ο αιώνα π.Χ. μετά τη νίκη στον Ειρυμέδον ποταμό (465 π.Χ.) ίδρουσαν οι Αθηναίοι βωμό προς τιμὴν της Ειρήνης. Τον 4ο αιώνα, στήθηκε στην Αγορά των Αθηνών ο ορειχάλκινος αδράντις της Ειρήνης τον οποίο κατασκεύασε για την Ειρήνη την Κηφισόδοτος. Η Ειρήνη εμφανίζεται στο άγαλμα του Κηφισόδοτου με δύο χωρίς στιχυή (συμβολικά) με τον μικρό Πλούτο (σύμβολο των αγαθών της Ειρήνης) διάλιπα της και με το Κέρας της Αμαλθείας στην αγκάλα της γεμάτη με αγαθά της φύσης. Μαρμάρινο αντίγραφο βρίσκεται στη Γλυπτοθήκη του Μονάχου. Ενα ομοιόμορφο κατασκεύασε και ο J. Gansoniό (1540-45) από ορειχάλκινο το οποίο βρίσκεται στη Βενετία (Loggetta).

Ο Αριστοτελές έτραψε για την Ειρήνη ειδικό έργο το οποίο παρουσίασκε στο αρχαίο θέατρο του Διονύσου κάτω απ' την Ακρόπολη.

Όταν γίνεται λόγος για την Ειρήνη και μάλιστα με βάση μνημεία Αττικά, έχει μεγάλο ενδιαφέρον κατ' αρχήν να δουμε τον ορίζοντα μέσα στον οποίο κινούνται τα μνημεία αυτά, τις ίδες και τον κόσμο του τα περιβάλλει. Να δούμε δημόσια τη διδακτική τους σημασία αλλά και την παραγωγή τους διανομή και τη σημασία που έχει αυτός ο κόσμος για την σημερινή εποχή.

Ο δρόμος προς το λιμάνι